

Notranjec

Izhaja vsako soboto in velja po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. Posamezne številke po 10 v. Na naročbe brez denarja se ne oziramo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani Breg šte. 12.

GLASILO

POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Inserati se računajo za celo stran 36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani 9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri večkratni objavi primeren popust. Mala naznanila po 20 vin. od petit-vrstice.

Za Vilharjev spomenik!

Notranjci smo sinovi skalnatega kraškega sveta, ki nam sam ob sebi ne nudi posebno ugodnih podlag za naše gospodarstvo. Ti težavni pogoji nas silijo, da smo resni in trezni gospodarji, ki si izbojujemo s težkim delom iz neprijaznega sveta svoj obstanek. Ta lastnost nam je le v korist. Motil bi se pa oni, ki bi mislil, da nam hladno računajočim manjka toplega čuvstva. Krasno pesem častimo pri nas bolj kot kje drugod. Zato tudi nismo pozabili moža, ki nam je zapustil prelep pesniški zaklad, — svojega rojaka Miroslava Vilharja.

Letos po leti preteče 35 let, kar je umrl notranjski slavec. Že brž po njegovi smrti so se čuli glasovi, da nam je poplačati dolg, ki ga ima od Vilharja slovenski narod, z bronastim spominom. Zamirali so spet glasovi in zopet rastli, a pozabili nismo nanj nikdar. Letos smo prispeli tako daleč, da izpolnimo svojo obljubo. V središču Notranjske, v Postojni vzraste še to leto spomenik Miroslavu Vilharju.

V Vilharju častimo pravega narodnega pesnika. Njegove preproste in vsakomur umljive pesmice so postale laština vsakega slovenskega pevca. V njem pa častimo tudi notranjskega politika. Bil je naš delavni zastopnik v deželnem zboru kranjskem, narodov buditelj in požrtvovalen voditelj. V njem častimo prijatelja kmetijskega stanu, čigar nasprotnikom je prav krepko zaklical: „Če kdo zaničuje težavni moj stan, — ta nima al' srca, al' nima možgan!“

Spomenik bo v čast Notranjski. Domačini in tisočeri tujci, ki obiskujejo Postojno, se bodo zavedali, da znamo častiti svoje velike može.

Zato Vas pozivljamo, da priskočite na pomoč odboru, ki se trudi, da postavi Vilharju primeren spomin. Vprizorimo mu slavnosti in priredimo zbirke. Znani slovenski umetnik Repič je že izdelal krasen kip Vilharja, domač obrtnik pa postavi kameniti temelj. Pomagajmo vsak po svojih močeh, da rešimo svoj dolg

našemu Vilharju, in da se v čast Notranjcem in ponos vsem Slovencem odkrije letos septembra meseca spomenik našemu slavcu.

Politične vesti.

Samo za meščansko stranko! Pod tem geslom se je poslanec kmetijskih občin notranjskih, dr. Krek, potil za zmago klerikalcev v Ljubljani. Samo za kmeta smo, se usti isti Krek na kmetih za svoj mandat! Ljubljanski samo meščanski stranki je napisal ognjevit oklic, „nadkmet“ je bil na shodu v Ilirski Bistrici. To dvoreznost, s katero se ta človek norčuje iz kmetov, smo odkrili zadnjič. Nato Krek molči kot grob.

Napisi na državni železnici na bodoči progji Celovec-Trst bodo — vsaj tako se je razglasilo — nemško-slovenski. Mesto da bi protestirali Slovenci, ker se bo v čisto slovenskih krajih šopirila nemščina in sicer celo na prvem mestu, so zagnali Nemci krik, da se jim s tem sklepom dela grozna krivica. In ker je stara resnica, da kdor kriči in trka, tudi dobi, se je bati, da se Nemcem celo ugodí.

Hrvatski sabor se je zbral v sredo k prvi seji. Iz volitev je izšla madjaronska stranka, ki je preje imela velikansko večino, kot manjšina. Ima namreč le še 36 med 88 voljenimi poslanci, in še med temi je par mandatov po Kuenovskem načinu prisleparjenih, tako, da jih morda par zavržejo. Opozicija šteje 52 poslancev, med njimi je 30 poslancev „združene hrvatsko-srpske oporbe“, 18 „starčevičancev“ in 4 izven strank. Brez dvoma odstopi v kratkem času stari ban Pejačević, in postane ban kak pošten Hrvat. Zmago hrvatske opozicije proslavljajo po vsem slovanskem jugu z nepopisnim navdušenjem. Nastopila je za narod hrvatski nova doba svobode.

Državni zbor avstrijski se zopet otvori 15. maja. Ministrski predsednik Hohenlohe se sedaj pogaja z vsemi strankami zaradi volilne reforme. Poslanec Ploj

je ministrskemu predsedniku izjavil, da ne more glasovati za reformo, če se ne upošteva zahteve, da dobimo na Štajerskem 8, na Koroškem pa 2 mandata. Posl. Ferjančič in Plantan sta se izjavila napram ministrskemu predsedniku, da sta za splošno, jednako volilno pravico, da pa se mora zagotoviti varstvo napram zlorabi prižnice in spovednice, in da se mora štajerskim in koroškim Slovencem dati več zastopnikov. Pritožila sta se tudi zoper brezobzirno postopanje vlade, ki je tako nenadoma bila sklicala kranjski dež. zbor. Ministrski predsednik je obljubil, da se kaj takega, ko je bilo ravnanje vlade glede sklicanja zadnjega zasedanja, ne bo več zgodilo.

Delegacije bodo letos zborovale dvakrat: v juniju na Dunaju, v jeseni pa v Budimpešti.

Občinske volitve na Dunaju. Da Dunaju vlada že dalj časa neomejeno krščansko-socijalna stranka. Prišla je do gospodstva zaradi naravnega nasprotstva, ki obstaja med kristjani in židi. Slabe lastnosti židovskih oderuhov so vedno sveža agitacija za krščansko-socijalno stranko. Dejstvo pa, da je nazadnjaška, klerikalna in da nazgor vedno liže, ji spodjeda priljubljenost. V sredo so se začele občinske volitve. Udeležili sta se jih pravzaprav le 2 stranki: krščansko-socijalna in socijalno-demokratska. Prvi volilni dan se je iztekel za klerikalce prav neprijetno. Socijalni demokratje so izmed 21 mandatov priborili 7 in sicer 4 na novo. In če bi

ne bila vsa moč v rokah krščanskih socijalcev, bi bilo padlo še par okrajev.

Volitve na Francoskem so se izvršile pod geslom: za ločitev cerkve od države ali proti! Klerikalci so bili razkričali po vsem svetu, da se hoče cerkve oropati, duhovnike preganjati, vero zatreti itd., kakor pri nas. Nasprotno stranke pa so se izrekle, da naj se država in cerkev vsaka zase čisto samostojno razvijajo. In ljudstvo francosko je pri volitvah, na podlagi splošne, jednake volilne pravice izvršenih, odločilo proti klerikalizmu. Večina nove zbornice je ostro protiklerikalna. Klerikalci so izgubili celo vrsto mandatov. Znatne poraze pa so doživele tudi one stranke, ki so hotele plavati nekako v sredi.

Dopisi.

Glas iz mlekarne v Vremški dolini. V „Sl. Nar.“ od 28. aprila je neki dopisnik iz Goriškega pisal o naši mlekarni, da je nepotrebna, dani na pravi podlagi ustanovljena, da je v nezanesljivih rokah itd. To pa je popolnoma neresnično. G. Maks Dekleva je za ustanovitev mlekarne v Vremškem Britofu že delal, ko na Zavrhu na ustanovitev mlekarne niti mislili niso. Dopisnik se izraža o tem, zakaj se je v Britofu ustanovila zadruga, zakaj ne nosijo kmetje mleka v Zavrhek na Primorsko, da je naša mlekarne mrtvo rojeno dete. Na njegov slabo utemeljeni

Listek.

Tri smrti.

Ruski spisal Tolstoj.

(Konec.)

Medtem pa je sedela v drugi sobi ob bolniški postelji njena sestričina in jo skušala premeteno pripraviti na smrt. Pri oknu je mešal zdravnik neko pijačo. Bolnica je sedela v postelji v beli ponočni obleki, obložena z blazinami in gledala tiho svojo sestričino. Nakrat jo pretrga z besedami: „Oh, ljuba moja, nikar se ne trudite spraviti me, ne delajte z menoj kot z otrokom. Jaz sem kristjana, jaz vem vse. Vem, da ne bom dolgo več živela... vem, da bi bila v Italiji, če me bi bil moj mož preje poslušal, in morebiti, ne, gotovo bi bila sedaj zdrava, vsi so mu to rekli. A kaj je sedaj storiti? Bogu se je tako dopadlo. Mi vsi smo veliki grešniki, vem to... toda v milost božjo zaupam... vse bo odpustil... mora vse odpustiti. Samo sebe skušam izprašati... Veliko grehov imam na vesti, ljuba moja... a sem tudi veliko trpela! Skušala sem potrpežljivo prenašati svoje gorje...“ „Ali naj pokličemo duhovnika, draga moja?“ poseže vmes sestričina. „Tudi lažje Vam bode, ko boste vsem odpustili...“ Bolnica pokima z glavo. „Oh Bog, odpusti mi!“ je šepetala. Sestričina je šla venkaj in pomigala duhovniku ter rekla s solzami v očeh proti soprogu: „Angelj je to!“ Soprog je jokal,

duhovnik pa šel v sobo. Starka je bila še vedno v nezavesti in globoka tišina je vladala v prvi sobi. Čez pet minut je prišel duhovnik nazaj, zravnal gube svoje obleke in popravil lase. „Bog bodi hvaljen!“ je dejal „gospa je sedaj mirnejša, rada bi Vas videla.“ Soprog in sestričina sta šla k njej. Bolnica je tiho jokala in uprla svoj vpogled na razpelo. „Srečo ti želim, ljuba moja!“ je dejal soprog. Hvala! Kako lahko mi je sedaj! Kako nepopisno prijetno čustvo me obhaja!“ in lahek smehljaj ji je krožil okoli usten. „Kako je vendar Bog milostljiv! Ni res? Milostljiv in vsemogočen!“ In zopet je vprla svoje solzne oči v razpelo in goreče molila. Naenkrat se ji je zdelo, da se je nečesa domislila. Pomigala je soprogu. „Nikoli mi nočeš storiti, zakar te prosim“, je dejala z slabim, jecavim glasom. Soprog je stegnil vrat in udano poslušal. „Kaj, ljuba moja?“ „Kolikokrat sem ti rekla, da ti zdravniki nič ne vedo! „Imamo priprosta zdravila... prečastiti mi je pravil o tem... neki rokodelc je tu nekje... pošlji ponj...“ „Po koga?“ „Moj Bog! Ne razume!“ Bolnica je nagnila čelo in zamižala. Zdravnik se ji je približal in prijel za roko. Žila ji je bila slabeje. Pomignil je soprogu. Bolnica je to zapazila in gledala prestrašeno. Sestričina se je obrnila proč in jokala. „Ne jokaj, sebe in mene trpinčiš“, je dejala bolnica, „to mi vgrabi zadnjo trohico miru.“ „Ti si angelj“ je zaklicala sestričina ter ji poljubila roko. „Ne, tu me poljubi... le mrtvim poljubljamo roke...“

dopis mu odgovarjamo sledeče: Mlekarna v Britofu je v središču cele vremške doline, kjer je največ posestnikov, ona na Zavrhu pa stoji čisto na samem, daleč okrog ni nobene hiše. Vsak trezno sodeč človek mora pripoznati, da ta mlekarna ni na mestu, da posestniki iz Vrem in Britofa ne bodo nosili mleka tako daleč na Primorsko, ker si zadrugo na Kranjskem lahko sami osnujejo, kjer jim je bolj pripravno. Mi ne bomo nosili mleka čez vodo, ker ni nobene brvi ne mostu; v veliki vodi nam je čez sploh nemogoče priti. Grda laž je, da od naše mlekarne zadružniki odstopajo, nasprotno: imamo vedno več udov, v naši mlekarni raste množina mleka vsaki dan. Mi delujemo tako po ceni, kakor malokatera mlekarna; prostor za mlekarno nam je odstopil gospod Maks Dekleva brezplačno, za kar smo mu dolžni biti hvaležni. — Kako bode uspevala naša mlekarna, to je popolnoma naša stvar, to naj ne skrbi gospodov čez vodo. Ako bi bili za svojo mlekarno tako skrbni kakor ste za našo, potem bi bili že izplačali svoje dolgove. Nam sicer niso nič mar vaši dolgovi in vaša nepotrebna mlekarna, in bi se tudi ne bili zmenili za Vas, ako bi nas pustili v miru. Naša mlekarna je ustanovljena na korist ljudstvu, ne pa v politični namen. Katera mlekarna je bolj na mestu, to se bode samo pokazalo v kratkem času.

„Košansko pevsko društvo“ je priredilo 6. maja prvič veselico. Vspela je prav dobro. Obširna

šolska dvorana je bila natlačeno polna. Vspored se je nad vsa pričakovanja lepo izvršil. Moški zbor, 54 pevcev, pel je 8 večjih zborov prav precizno, Deklamacija gdč. Milke Samsove je zelo ugajala. Mnogo smeha je izvabil navzočim „Kovačev študent“, ki so ga igrali sami društveniki. Najbolj sta ugajala Meta — gospa nadučiteljica in študent Janez — gospod Anton Rotar, pa tudi drugi so svoje uloge imenitno rešili. Pri tej priliki smo pa opazovali tudi udanost in ljubezen društvenikov do svojega predsednika-pevovodje. Takoj po predsednikovem pozdravu je nastopil g. Dragotin Ambrožič ter med krasnim govorom podal iznenadenemu pevovodju gosp. Janku Gradu prekrasno taktirko iz cedrovine ter okovano s srebrom in zlatom, katero so mu darovali udani društveniki. — Solznih oči se je zahvalil gosp. Grad društvenikom za prekrasen dar, zagotavljajoč jih, da bode z vso vnemo deloval za procvit in napredek društva. — Odkrito povemo, pričakovali smo mnogo od društva, a takega napredka v tako malem času pa vendar ne! Po pravici smo Košanci ponosni na svoje društvo.

Ljudska šola — kraj molitve za klerikalno zmago. Na Colu pri Vipavi se je vršila dne 5. aprila občinska volitev. Nasprotna stranka je rabila vsa mogoča sredstva, da bi prišla pri tej volitvi na površje. Med drugim se je poslužila klerikalna stranka tudi ljudske šole. Po poduku je zapodila tukajšna učiteljica

Še isti dan je bolnica preminila in ležala na mrtvaškem odru v sprejemni sobi velike hiše. V tej velikej izbi, dobro zaprtej sobi je sedel dijakon in bral nosljaje in jednolično Davidove psalme. Visoki srebrni svečniki so razprostirali svetlo, grozno luč voščenih sveč po bledem, čistem čelu mrličevem, po težkih, voščenobledih rokah, na trde gube mrtvaškega prta, ki se je pri kolenih in prstih visoko vzdigoval. Dijakon je mirno bral dalje svoje psalme, ne da bi jih razumel; čudno so doneli in se porazgubljali glasovi v velikej, tihej sobi. Sempatje je bilo čuti iz daljne sobe otroške glasove in otroški ropot.

»Svoj obraz zakrivaš, in ljudje se begajo“ se je glasil psalm. „Ti pokličeš dnha nazaj, in ljudje mrjo in se spremene v prah. Ti jim pošlješ svojega duha in zopet vstanejo, in obličje zemlje je oživljeno. Gospod bodi hvaljen na veke!“

Mrličin obraz je bil oster in veličasten. Nič se ni genilo, niti na mrzlem čelu, niti na trdo stisnjenih ustnicah. Bila je je sama pazljivost. Ali je sedaj razumela te besede?

Mesec pozneje se je dvigala nad grobom pokojnice mramornata kapela. Na grobu vozničevem ni bilo še nobenega kamena; le zelena trava je krila grobljo, ki je bila jedino znamenje prošlega življenja človeškega. „To ni lepo od tebe, Serijuša“, je dejala nekega dne kuharica iz postaje, „da ne kupiš Fedorju nobenega

kamena. Preje je bila zima, a zakaj sedaj ne držiš besede? Bil je že enkrat pri tebi, da bi ga zahteval od tebe; če mu ga ne kupiš, te zadavi.“ „Ali ga morebiti nečem?“ je odvrnil Sergij. „Kupil bom kamen, kakor sem obljubil... takega za eden in pol rublja... tega nisem pozabil, a pripraviti si ga je treba. Kakor hitro bom imel priliko iti v mesto, pa ga kupim.“ Saj en križ bi mu bil postavil!“ je vpil star kočijaž. „Da, da, to ni lepo... čevlje pa nosiš...“ „Kje pa naj dobim križ? Iz polena ga ne morem narediti!“ „Kaj govoriš tu od polena? Vzemi sekuro in idi v hosto in si ga iztesaj. Mala jelka je zato jako dobra. Pojdi precej zgodaj in ti ni treba dati čuvaju žganja. Pred par dnevi sem zlomil pri vozu ročnico; posekal sem drevesce in si napravil novo... in nihče ni vprašal po tem.“

Prihodnje jutro, še predno se je začelo daniti, je vzel Sergij svojo sekuro in šel v gozd. Bila je rosa in razprostirala se je čez vse medla in nesvetla odeja, katero še niso prodrli solnčni žarki. Na vzhodu je bilo malo svetleje, in medla luč je odsevala z neba, na katerem so blodili mali oblaki. Nič se ni ganilo, nobena bilka na tleh, nobeno peresce na visokih vejah dreva. Le frfotanje ptičev v vrhovih dreves ali malo šumljanje na tleh je sempatje kršilo gozdno tišino. Nakrat poseben, drugačen glas... ki je utihnil na robu gozda. Zopet ga je bilo čuti in zopet se je ponavljal v enakih odmerih; prihajal je izpod nog jednega izmed nepre-

učence in učenke neklerikalnih starišev iz šole. Klerikalnih starišev otroke pa je pridržala v šoli, da so z njo vred molili pet očenašev in pet češenamarij za klerikalno zmago pri občinskih volitvah. Nadalje je zapovedala pridržanim učencem moliti tudi doma v isti namen ter strogo zapovedala o tej molitvi molčati. — Torej tako daleč smo prišli! Kaj ni sveta dolžnost vsacega učitelja, enako tudi učiteljice, da napeljuje učence na medsebojno ljubezen, prijateljstvo in slogo? V tem oziru se pa godi pri nas ravno nasprotno. To nepremišljeno dekle, v politiki gotovo nezrel otrok, naj bi ščuvala naše otroke proti nam, vzbujala v njih srcih sovraštvo, ki pri otrokih ne more biti drugačno kot osebno, in že v nežni mladosti srd do napredne stranke. Gosposodična učiteljica, dobro bi bilo tudi, da se naučite ljudem odzdravljati, ko Vas pozdravijo, kajti vedite, da pozdraviti je olika, odzdraviti je pa dolžnost.

Domače vesti.

Ravnateljem meščanske šole v Postojni je imenovan g. Josip Brinar. Iskreno čestitamo!

Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani je sklenilo, da priredi dne 3. junija, na binkoštno nedeljo popoldan na vrtu ljubljanskega Narodnega doma veliko slavnost v korist Vilharjevemu spomeniku. To vest beležimo z radostjo in zadoščenjem. „Slavec“, eno prvih slovenskih pevskih društev, se je prvi odločil položiti svoj dar spominu notranjskega slavca.

mičnih dreves. Neki vrh je zatrepetal in njegovo bujno perje si je nekaj šepetalo; senica, ki je sedela na svoji vejici je žvrgolela, zletela dvakrat semintja, ter se majaje z repkom vsedla na drugo drevo.

Sekira je pela vedno bolj zamolklo ob drevesnej korenini, bele trske so frčale po rosnej travi, in lahko pokanje je bilo čuti za vsakim udarcem. Drevo se je streslo, nagnilo, a se zopet zravnilo ter prestrašeno zibalo na svojih koreninah. Trenotek pozneje je bilo vse tiho; drevo se je nagnilo znova in deblo je zopet zastokalo in zahreščalo ter lomeč si svoje veje padlo po dolgem na vlažno zemljo... Penica je žvrgolela in letela v daljavo. Vejica se je otresla, ob katero je zadela s svojimi peroti, ter padla z vsem svojim perjem na tla ter obležala. Mirni vrhovi dreves so moleli ponosnejše v novo, prosto nebo.

Prvi žarki so prodrli skozi prosejno oblačje, se zasvetili na nebu ter razsvetili zemljo in daljavo. Megla se je začela valovaje dvigati iz dolin, rosa se je lesketala in svetila v temno-zelenej travi in mali beli oblački so hiteli po modrem nebesnem oboku. Ptiči so frfetali v goščavju in žvrgoleli v sreči, kakor da bi bili pijani radosti. Sočno peresje si je šepetalo vesele, mirne skrivnosti, in veje živih dreves so šumele hitro in svečano nad mrtvim drevom, ki je ležal na zemlji...

Za „Ilirskega Sokola“ v Ilirski Bistrici so darovali: Br. Gabrijel Brinšek nabral za petje in spremljevanje s harfo v veseli družbi v hotelu „Tomšič“ 4 K 64 vin.; nadalje nabrala v veseli družbi v hotelu „Ilirija“ br. Josip Brinšek in Avgust Ludvik 12 K (darovalci Mazi Fran, Perné Josip, Domicelj Miro, Ludvik Avgust, Gajšek Ivan, Paradis Dragotin, Friskič Štepan in Brinšek Josip). Skupaj 16 K 64 v. — Iskrena hvala!

Iz Zagorja. V nedeljo dne 6. t. m. je bil voljen županom podobčine Zagorje g. Ignac Fatur. Splošna želja je bila, da pride on na ta stolec, vsled česar je dobil pri volitvah največ glasov. Mož je umen gospodar, in upamo, da bode tudi nam dobro gospodaril.

Vinski semenj v postojnski jami se je izvanredno dobro obnesel. Vipavci so razstavili veliko množino svojih izbornih desertnih vin, in tudi vzorci navadnega vipavskega vina so lahko vsakega prepričali, da pridelujejo Vipavci vino, ki lahko tekmuje z najboljšimi vini družih vinskih pokrajin. Vipavci so se vdeležili semnja v nepričakovano velikem številu in tudi vdeležnikov iz bližnje okolice je bilo veliko; pričakovali pa smo večje število kupcev iz Gorenjske in Ljubljane, kateri bi se pri tej priliki lahko prepričali o kakovosti vipavskega vina. Vseh udeležnikov je bilo nad 1200. Izbrana vina so nastavili graščak g. K. Mayer, gospa Schwickertova, Kmetijsko društvo vipavsko, gosp. Al. Ferjančič iz Slapa, gosp. Ivan Lavrenčič iz Vrhpolja, gosp. St. Habe iz Goč, gosp. Perharc in Hrovatin iz Vipave in še mnogo družih. Gosp. Ivan Vrčon in Vrhpolja je razstavil in tudi prodal svojega izbornega Vrhpolja, ki je znan že iz Valvazorjevih časov pod imenom „Kindermacher“. To brez dvoma najfinejše desertno vino, kar ga pridelala naša dežela, je prodal g. Vrčon po 130 K hektoliter. Po tako visoki ceni se menda še ni prodalo nobeno vino kranjskega pridelka. — Pevsko društvo „Postojna“ je pelo več lepih zborov in veliko pripomoglo k živahnosti in zabavi. Tudi postojnska godba je svirala več komadov, dokler je trajal vinski semenj. Poleg vinske poskušnje imeli so plesoželjni tudi živahno plesno zabavo. Vrle postojnske gospice so potem, ko se je gosp. Anton Ditrich v znešenih besedah spominjal našega dičnega Miroslava Vilharja, uporabile ugodno priliko in nabrale med udeležniki 193 K za Vilharjev spomenik.

Mlekarski tečaj v Logatcu se je pričel 17. aprila. Vsprejelo se je 10 učencev iz vseh delov dežele, katere so poslale večinoma mlekarske zadruge, da se po končanem tečaju posvetijo mlekarstvu. Učenci so bili večinoma stari od 16—24 let. Večidel so delovali že prej v mlekarnah. Zanimivo je, kako se čisto priprosti kmetski fantje z velikim veseljem uče težkih predmetov n. pr. kemijo, bakterijologijo, splošnega mlekarstva, sirarstva, živinoreje, živinozdravilstva, knjigovodstva, računstva, spisja itd. Upati je, da vstrajajo vsi do konca, in da bo vspeh izvrsten. Izven pouka morajo učenci od jutra do večera delovati praktično v mle-

karni, nekateri pri siru, drugi pri maslu, tretji pri hlajenju in odpošiljanju svežega mleka in četrti pri parnem kotlu. Vsaki teden se vloge premenjajo, da jim je dana prilika se poučiti vsestransko nele teoretično, ampak tudi praktično. Ta tečaj nadomestuje začasno bodočo mlekarsko šolo, ki je Slovincem neobhodno potrebna.

Kletarski tečaj. C. kr. vinarski nadzornik za Kranjsko, B. Skalický, priredi v petek, dne 18. t. m. pri državni kleti v Podbrjahu pri Št. Vidu nad Vipavo kletarski tečaj, združen s poskušnjo umno kletarjenih in sortiranih vin lanskega pridelka iz državne trtnice na Slapu pri Vipavi. Poleg predavanja o umnem kletarstvu in novejših izkušnjah na tem polju bode razpravljali imenovani o sredstvih, s katerimi bi se dal zboljšati promet z vipavskimi vini. Ker je pred vsem zadnje vprašanje vitalnega pomena za vipavske vinogradnike, bi bilo želeli, da se tega tečaja posebno posestniki in vinogradniki iz cele vipavske doline udeležijo v obilnem številu.

Požarna bramba postojnska je imela v nedeljo slavnostno razdelitev kolajn postojnskim ognjegascem. Po običajni maši v proslavo svojega zaščitnika sv. Florijana, korakali sta postojnsko in velikootoško gasilno društvo z godbo na čelu pred slavnostno okrašeno županijsko hišo, kjer jih je nagovoril g. župan Pikel, G. načelnik gasilcev Martin Petrič pa je s primernim govorom pojasnil pomen odlikovanj in blagi namen gasilnih društev za človeštvo. Odlikovancem, katerih imena smo že v zadnjem listu navedli, je potem gospod župan razdelil kolanje. G. načelnik je potem prosil gosp. župana, da naj blagohotno izvoli sporočiti vdanostno zahvalo vsih odlikovanih pred prestol cesarja, kateremu so navzoči zaklicali trikratni „živio!“

Pešpot ob kolodvorski cesti v Postojni od Narodnega hotela proti kolodvoru so pričeli delati v pretečenem tednu. Take poti smo si že več let želeli. Z njo bo gotovo vstreženo vsem, ki hodijo peš na kolodvor. Osobito v deževnem vremenu, ko je cesta vsled obilega prometa blatna, bo pešpot velike vrednosti. Nujno potrebno bi bilo, da bi tudi cestni erar kaj sličnege napravil ob državni cesti proti Rauberkomandi in od pokopališča do Kazarja. Trg postojnski bi s takimi poti pridobil nekaj boljših sprehajališč in bi bilo letoviščarjem in obiskovalcem postojnske jame, ki morajo sedaj ob deževnem vremenu po nepotrebnem gaziti blato, jako ustrezno. Ako je merodajnim krogom res kaj na tem, da se promet tujcev res pospešuje, naj pričnejo z dobrimi zgledi. Treba je le nekoliko dobre volje. Kar se je dalo n. pr. v Logatcu napraviti, bo tudi v Postojni mogoče.

Zaradi razmer v mlekarni v Kočah je prišlo 9. maja do kazenske obravnave pri deželnem sodišču v Ljubljani. Vsi člani predstojništva in nadzorništva mlekarne v Kočah so se imeli zagovarjati, da so v bilanci za l. 1905 vedoma napravili in potrdili napačne navedbe. Zgodovina te zadrage je znana. Da se je ločil

od mlekarne Orehek in okolica in si ustanovil novo mlekarno v Prestranku, je imelo razne vzroke. Ne le, da so Kočani zabavljali orehovskim zadružnikom, da je njih mleko slabše, in ne le, da so neopravičeno pridrževali vse posneto mleko pri zadružnikih, ki so bili v bližini mlekarne, in so Kočani bili proti zahtevi, da se posneto mleko sorazmerno razdeli, tudi dejstvo, da je za Orehovce veliko prikladnejše, če stoji njihova mlekarna v Prestranku, je sililo k ločitvi. Prestranek je sredi občine in ob železnici. Troški odvažanja so tedaj znižani in trpežnost mleka močno povzdignjena, ker ga ni treba v poletni vročini voziti tako daleč na kolodvor. Po ločitvi je prišlo do spora, ker l. 1904 naenkrat mlekarna ni izkazovala nobenega dobička. Bilanca v resnici, to je dognala sodna obravnava, ni bila pravilno izdelana in je vsebovala nekatere napačne podatke. Vendar je sodnija vse obtožence čisto opravičeno oprostila, ker se ni moglo dokazati, da se je to vspričo majhne izobrazbe in izvedenosti obtožencev zgodilo vedoma in z zlim namenom, in je predstojništvo le hotelo zabraniti izplačanje kakega dobička, ker bi sicer šla zadruga na kant.

Nesreča. Andrej Vilhar po domače Mihovcev iz Velikega Otoka, 25 letni posestnikov sin je delal poleg drugih delavcev v postojnski jami neko pot. On in še par družih so kopali potrebni materijal za nasipanje pota izpod neke skale. Pri tej priliki se skala prevrne in pade na Vilharja, ki je bil takoj mrtev.

Pogreša se sodnijski sluga v Postojni g. Jože Kozlevčar. V torek je šel od doma in nikdo ne ve kam. Sluti se, da se je vsled svojih obupnih družinskih razmer usmrtil.

Prosveta.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 171. vodstvena seja se je vršila v sredo dne 2. maja 1906 v družbinih prostorih v „Nar. domu“. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), Aleksander Hudovernik (blagajnik), Luka Svetec (namestni prvomestnik), dr. Ivan Svetina, Ivan Šubic in dr. Pavel Turner. Svojo odsotnost je opravičil Anton Porekar. — Potem, ko je prvomestnik Tomo Zupan ob 3. uri popoldne otvoril sejo z običajnim pozdravom, se je sklenilo, da se nabavijo popolnoma umetnostno izdelani družbini nabiralniki za denar, ako se oglasi dovolj odjemalcev za nje. Posamezni komadi bodo stali krog 10 kron ter bode odjemalcem v naprej vplačati družbin potrošek za nabiralnik, ki pa ne preneha biti družbina last. Sklenilo se je, da se bodo odslej objavljali v vsakoletnem družbinem vestniku pri imenih posameznih podružnic tudi oni zneski, koje bodo skupile za „narodni kolek“. Potem ko se je rešilo „kavino vprašanje“ ter podjetju koroških Slovencev za njihov „Učiteljski dom“ votiralo 200 kron in rešilo še nekaj drugih prošnja za podpore, je zaključil prvomestnik ob 3/4 7. uro sejo.

Japonsko šolstvo. Japan ima 5 vseučilišč, namreč 2 državni, 3 zasebne, med temi eno za ženske. Ljudska šola je brezplačna in obvezna, analfabetov skoro ni. 3 1/2 milijona učencev pohaja 27.015 državnih in 600 privatnih ljudskih šol, v katerih uči 84.000 učiteljev. Ljudska šola ima 4 razrede. Iz nje se more stopiti v kakšno višjo šolo in še v pripravljalo akademijo in končno v vseučilišče, kjer traja pouk 6 let. Pouk je brezplačen. Japan ima 130 državnih in 40 privatnih deških gimnazijev, 20 državnih in 40 privatnih dekliških višjih šol, 72 tehničnih, 125 državnih in 15 privatnih obrtnih industrijskih šol, 120 strokovnih šol (za glasbo, poljedelstvo, vojništvo in trgovino) ter 47 učiteljskih. Učiteljski muzej nadkriljuje malone vse evropske zavode te vrste. Sredi krasnih nasadov v eni izmed najlepših ulic v Tokiju se nahajajo muzealna poslopja. Tu se nahaja biblioteka, čitalnica in vse šole od zabavišča do univerze. Izložene predmete more vsakdo uporabljati za naukovno svrhu, če mu to dovoli uprava.

Narodno gospodarstvo.

Poučno potovanje v Solnograd (v pingavsko dolino) priredi c. kr. kmetijska družba pod vodstvom mlekarkega nadzornika g. Legvarta drugo polovico prihodnjega tedna. Namen je v prvi vrsti nakup plemenske živine pingavske pasme za živinorejsko zadruho v Selcih, obenem pa je potovanje poučno, da se naši živinorejci osebno prepričajo o visoki stopinji tamošnje živinoreje. Potovanje bo trajalo 3 dni, in je za priliko nakupa lepe plemenske živine že poskrbljeno. Tamošnja kmetijska družba gre našim izletnikom v vsakem oziru na roko. Potovanja se lahko udeleži vsakdo, ki se pravočasno oglasi pri c. kr. kmetijski družbi kranjski. Seveda bi priporočali, da se ga udeleže le tisti, ki imajo res namen kupiti ali pa se poučevati. Kdor se želi potovanja udeležiti, naj se **takoj** obrne na c. kr. kmet. družbo, ki mu da vsa potrebna pojasnila. Dan potovanja še ni natanko določen, skoro gotovo bo odhod že v sredo ali četrtek. — Potovanje bo jako zanimivo, ker je Solnograška izmed vseh avstrijskih dežel glede živinoreje in planšarstva prva. Poročilo nam je obljubljeno.

Občni zbor mlekarne in sirarne v Postojni se je vršil v nedeljo dne 6. t. m. Kakor kaže računski zaključek, je imela zadruga 60.639 K 40 h denarnega prometa. Zadružnikov je bilo 128 z 140 deleži. Vsega mleka je zadruga l. 1905 dobila 192.348 l torej 26.488 l več nego v letu 1904. Upravnega dobička je imela zadruga v pretečenem letu 4095 K 27 h, od katerega se je letos pridjalo rezervnemu zakladu 3675 K 27 h, tako, da znašata rezervni in stavbni zaklad konci leta 1905 skupno **8071 K 78 h**. Občni zbor je soglasno sklenil zidati še letos zadružno mlekarno po predloženih načrtih na prostoru, ki ga je mlekarne brezplačno odstopilo tržko oskrbništvu postojnsko.

Posojilnica za Il. Bistriški okraj je imela glasom računskega zaključka za l. 1905 denarnega prometa 950.053·03 K. Pregled posojilničnega premoženja izkazuje, da ima imetja 677·493·39 kron, medtem posojil v skupnem znesku 466·554·16 K in drugod založenega denarja 112.098·16 K. Hranilnih vlog je pri tej posojilnici bilo l. 1905 skupaj 617.740·02 K, s kapitalizovanimi obrestmi 641.139·38 K. Čistega dobička je bilo 3018·85 K. Ž njim je narastel upravni zaklad na 30.621·97 K. Zavod je tedaj trden in močan. Posojilnica obrestuje vsakomur vloge po 4 1/2 % in plačuje rentni davek sama.

Mlekarskih zadrug imamo Slovenci 140 in sicer jih je na Kranjskem 70, na Slov. Štajerskem 10, na Goriškem 34, v ostalem Primorju 10, na Koroškem 6.

Hroščevo leto imamo letos v postojnskem okraju. Dobro bi bilo, ko bi županstva pravočasno ukrenila, kar zahteva dotični zakon glede pokončavanja hroščev. Ker se samice takoj iz početka oplode in zlezejo takoj zopet v zemljo, kjer ležejo svojo zalego, zato prepozno pobiranje hroščev nič ne pomaga. Pozneje ostanejo na drevju le samci, ki so le toliko škodljivi, kolikor na drevju objedo.

Na mlada drevesca ne smemo pritrjevati vrvi za perilo. Kadar je močan veter, se lahko globoko zarežejo v skorjo in s tem škodujejo drevescu.

Plesnoba se odpravi iz sodov, ako se jih dobro izsuši in se vanje vlije 30 procentne žveplene kisline. Sod se večkrat prevale in preobrne, da so vsi deli soda znotraj mokri. Žveplene kisline je treba le toliko viliti, da pomoči notranje dele soda. Ko se je to zgodilo, se še sod izmije dobro z mrzlo vodo.

Napenjanje govedi. Kolikokrat se zgodi, da zabrede goved v deteljo, in koliko živali je že zaradi tega obolelo in poginilo. Zadnje sredstvo proti napenjanju je, da se žival zabode, vendar postane tako žival manj vredna. Dobro je tudi, če damo živali piti vode, kateri smo primešali pest drobno stolčenega oglja. Najbolj varni pa smo, če sejemo med deteljo (pravi) kimelj, in sicer 2 do 4 kg na ha. Kimelj raste povsod, kjer raste detelja, in sicer prav dobro: Živali lahko pasemo potem po taki detelji in je ne bo nikdar napenjalo.

Žaklje zaznamujemo lahko z vsako oljnato barvo, vendar je firnež zmešan s sajami najboljše barvilo, če so žaklji suhi. Če ni časa, da bi se posušili, primešamo še terpentina.

V hlevu, kjer pitamo vole mora biti napol temno. Skušnja uči, da se voli v svetlih hlevih ne debele dobro. Če je hlev svetel, stoje voli mnogo, če je hlev temen pa leže največ mirno na tleh, kakor bi napol spali. To pa priporočamo le za pitanje.

Redkvice ne pregosto sejati! Vzrok, da redkvica ne napravi debelih glavice je ta, da se pregosto seje. Seme navadno ni krivo neuspehu, ampak le napačno sejanje.

Po svetu.

Vojna mornarica avstrijska ima skupaj 111 ladij z 156.442 tonami in se je proračunalo za letos, da se zanjo porabi 93 milijonov kron. Naša nasprotnica Italija ima skupaj 187 vojnih ladij z 324.970 tonami in porabi za vojno mornarico letos 123 milijonov kron. Italija ima posebno veliko število oklopnice prve vrste namreč 15 z 194.500 tonami, med tem ko ima Avstrija takih ladij le 3 z 31.800 tonami.

Najdebelejši mož na svetu je bil brez dvoma ravno umrli hotelir v Wildenbergu na vzhodnem Pruskem, Hans Fromm. Tehtal je 247 kg in umrl vsled bolezni v nogah. Pri zadnji pariški razstavi so se pogodili z njim, da ga za primerno odškodnino razstavijo. Fromm pa ni mogel v vagon, ker so bila vsa vrata preozka, v voz za živino pa maral ni in zato ni šel na razstavo.

Najstarejši mož sveta je, kakor poroča neki angleški list, star Bušmanec z imenom Sturman. Njegova starost se ceni na 146 let, a dejstvo je, da je bil že pred 65 leti starček in da je njegov sin star blizu 100 let. Ta sin še živi. Rod Bušmancev izumira in starček je eden izmed redkih potomcev tega rodu. On govori še o času, ko ni bilo evropskega vpliva v deželi. On misli še vedno, da je svet okoli njegove kočice le njegov in, da je on poglavar cele okolice. Klub visoki starosti je še vedno čil in zmožen za delo, ima krasne zobe, ki mu služijo še vedno kakor v mladosti.

Največji parobrodi na svetu. Deveti zvezek nemškega časopisa „Nauticus“ popisuje trgovske ladije vseh narodov, ki imajo registriranih 12.000 ton (1 tona je 1000 kg). Tako velike ladije ima samo Anglija, Nemčija, Severna Amerika in Nizozemska, celo Francija in Belgija imata le po eno, druge države pa nobene. Na celem svetu je le 56 takih ladij, ki vsebujejo nad 12.000 ton. Vseh teh 56 ladij ima 840.521 ton. Od tega brodovja orjakov odpade na Anglijo 31 ladij z 465.494 tonami, na Nemčijo 14 z 215.885 tonami, na Severno Ameriko 6 z 94.514 tonami, na Nizozemsko 3 z 37.610 tonami. Največja angleška parnika sta „Adriatik“ in „Baltik“, vsaki z 23.763 tonami.

Brzjavna žica in živalstvo. Vsak lovec ve, koliko jerebic si rani ob brzjavni žici perutnice in glavico. V Indiji in vroči Južni Ameriki menda mislijo opice, da so brzjavni koli in žice nalašč zanje napravljena telovadna orodja; pridno namreč telovadijo in plezajo po njih, se prekucujejo in preobračajo, kar napravi ni ravno v korist. Angleški list „Nature“ je priobčil sledeča opazovanja nekega poštnega in brzjavnega nadzornika na Javi. Žolne si stešejo v brzjavnih kolih luknje v bližini izolatorjev. To tesanje jim povzroča veliko truda ker služijo za brzjavne kole navadno še živa kapok in teak drevesa, ki so trdna kot železo. Živalice mislijo, da šumenje in brenčanje, ki ga opazujemo, ako položimo uho na brzjavni kol, prihaja od žuželk, ki so skrite v drevju. Na Nor-

veškem so brzjavni koli na nekaterih progah obdani s kamenjen, da bolj trdno stojijo. Opazovalo se je večkrat, da je bilo to kamenje razkopano in razmetano. Dolgo so si zaman belili glave, da bi uganili onega, ki jim nagaja in napravlja škodo. Slednjič so zasledili zločince bili so — medvedi, ki jih je premotil znani šum in brenčanje; mislili so, da se skrivajo v kamenju čmrlji in iskali medu, ki ga imajo jako radi.

Za kratek čas.

V gostilni. Natak ar: Popotnik iz sobe št. 10. se pritožuje, da je dež prišel skozi streho in ga je premočil do kože. Gostilničar: Pripisite k računu eno krono za kopel.

Pri zdravniku. Doktor: Zdaj mi pa povejte mati, katera noga vas boli? Ženica: Oh, tega pa ne vem; doma v postelji je tista, ki leži pri zidu.

Uganka. Koliko kravjih repov je treba, da zvezemo zemljo z luno? Le enega, a ta mora biti dosti dolg.

Na kmetih. Franca: Mati zakaj pa ne postavite strašila v njivo zoper vrabce? Ženica: Ni treba, saj sem jaz sama vsak dan na polji.

Darovi za Vilharjev spomenik.

Gospod Franc Sterle, žel. post. nač. v pok. v Ljubljani 5 K; gospod Planinc Anton, v Boštanju 2 K; gospa Fani Šlaipah, Velika Loka, Dolenjsko 6 K; gospod Kavčič Ciril, Prezid 5 K; gosp. Ivan Ditrich, c. kr. davčni oficijal v Litiji nabral pri odborovi seji planin. društva 15 K; na vinskem sejmu v Postojnski jami nabrale dražestne gospice 192 K 82 v. Srčna hvala!

Odbor za Vilharjev spomenik.

Notranjci, berite, širite in naročajte „Notranjca“!

Loterijske številke.

Dunaj, 5. maja	27	16	90	86	6
Gradec, 5. maja	80	9	83	59	73

Tržne cene v Ljubljani.

Semena:			
Domača detelja	od K 100.—	do K 102.—	}
Lucerna	» » 120.—	» » 130.—	
Laneno seme	» » 27.—	» » 29.—	
Fižol:			
Rudeči ribniški	» » 24.—	» » 25.—	}
Prepeličar	» » 26.—	» » 28.—	
Žito:			
Pšenica	» » 17.40	» » —.—	}
Rž	» » 14.60	» » —.—	
Ječmen	» » 16.—	» » —.—	
Oves	» » 18.—	» » —.—	
Ajda	» » 15.60	» » —.—	
Kože:			
Goveje z rogmi vred	» » 100.—	» » 114.—	}
Telečje	» » 135.—	» » —.—	
Svinjske	» » 400.—	» » —.—	}
Lisičje	» » 9.—	» » 10.—	
Kunine (belice)	» » 32.—	» » 38.—	
» (rumenice)	» » 45.—	» » 56.—	
Dihurjeve	» » 6.—	» » 6.50	
Vidrne	» » 24.—	» » 25.—	

Za 100 kilogramov.

Za par

Mala naznanila.

Vsaka vrstica v teh oznanilih stane 20 vin. Pri večkratni objavi se dovoli primeren popust. Denar je poslati naprej. Plača se lahko tudi s pismenimi znamkami.

Slikarskega učenca sprejme Josip Inocent, slikarski mojster v Postojni.

Wolfov slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar, vezan in dobro ohranjen se kupi takoj. Kdo? pove upravništvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg štev. 12.

Cementne cevi razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri Jos. Dekleva v Postojni.

Kašelj. Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče **Kaiserjeve prsne karamele**. 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima **J. Hus**, lekarnar v Vipavi.

Več sto visokodebelnih sadnih drevesc prodaja po nizkih cenah krajni šolski svet v Postojni.

Vreče od hmelja po 4 K komad ima naprodaj A. Thorausch, pivar v Senožečah, Notranjsko.

Napravo apna odda po dogovorjeni ceni gospodarski odsek na Razdrtem. Leonh. Del-Linz, načelnik.

Hrastova debela od 25 cm do 125 cm debela, različne dolžine, so po zmernih cenah naprodaj pri g. Ivan Marcu v Novakovem mlinu pod Planino na Vipavskem.

Učenec ne pod 14 let star, tudi nekoliko nemščine vešč in poštenih starišev, sprejme se v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na J. Razboršek, Smartno pri Litiji.

Esenca za kurja očesa. Najbolje sredstvo proti kurjim očesom, debeli koži, bradavicam itd. Steklenica z rabilnim navodom 70 h razpošilja: Lekarna pri Mariji Pomočnici v Vipavi.

Izvrsten sir, prve, druge in tretje vrste ima na prodaj Ivan Vidmar, trgovec in lastnik mlekarne v Črnem vrhu, nad Idrijo.

Izurjen strojni kurjač usposobljen za to delo išče službe, nastopi lahko takoj. Natančneje o tem pove Matevž Milharčič v Postojni.

Mlekarna in sirarna v Postojni

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom.

Računski zaključek in poročilo za osmo upravno leto 1905.

Zadružnikov je bilo koncem leta 128 s 140 deleži. Med letom jih je pristopilo 15, izstopilo pa 6. Zadruga se je bavila le s prodajo smetane, svežega in posnetega mleka; sira in surovega masla se tudi letos ni delalo. Vsega mleka je zadruga dobila 192.347 litrov in sicer 137.368 litrov v Postojni in 54.979 litrov iz nabiralnice v Hraščah.

Prejemki.

Denarni promet.

Izdatki.

Zap. št.	Predmet	K	h	Zap. št.	Predmet	K	h
1	Gotovina 1. januarja 1905	943	78	1	Inventar: poprava	242	61
2	Skupilo za mleko in mlečne izdelke	29180	41		nakup	366	22
3	Povrnjena železniška voznina	366	05	2	Poslovni in obratni stroški	2466	40
4	Vplačani zadružni deleži	165	—	3	Zadružnikom za mleko	22123	93
				4	Izplačane remuneracije	350	—
				5	Izplačani zadružni deleži	35	—
				6	Naložen denar	4400	—
				7	Gotovina 31. decembra 1905	671	08
	vsota	30655	24		vsota	30655	24

Skupni promet **60.639 K 40 h.**

Imetje.

Zadružno stanje (bilanca).

Dolgovi.

Zap. št.	Predmet	K	h	Zap. št.	Predmet	K	h
1	Gotovina 31. decembra 1905	671	08	1	Zadružni deleži:		
2	Naložen denar . . . . . K 1035-25				stanje početkom leta . . . . . K 946-67		
	l. 1905 naložilo . . . . . » 4400—				med letom vplačani . . . . . » 165—		
	obresti . . . . . » 131-98	5567	23		K 1111-67		
3	Rezervni zaklad . . . . . K 759-90				izplačani . . . . . » 35—	1076	67
	obresti . . . . . » 34-08	793	98	2	Dolg za mleko	1874	—
4	Inventar: stanje početkom leta . . . . . K 1590-30			3	Dolg za dovažanje	513	20
	nakup in poprava . . . . . » 608-83			4	Stavbni zaklad . . . . . K 748-71		
	20 % odpis . . . . . » 439-83	1759	30		l. 1904 prispevek . . . . . » 2698-88		
5	Tirjatve pri odjemalcih	2371	—		4 1/2 % obresti . . . . . » 154-99	3602	53
		11162	59	5	Dobiček	4095	27
						11162	59

Redni občni zbor se je vršil dne 6. majnika t. l. Čisti dobiček, ki je znašal l. 1905 **K 4095-27**, se je razdelil tako: Nagrada blagajniku K 300—, nagrada mlekarničnemu osobju K 120—, rezervnemu zakladu K 3675-27; skupaj K 4095-27.

Dražbeni razglas.

Posojilnica za Stari trg-Lož in sosedstvo bode v tekočem, eventuelno prihodnjem letu prezidala svojo hišo. — V proračunu je nastavljen znesek za to okoli 35.000 kron. — V svrhu oddaje tega dela se bode pri navedeni posojilnici vršila zmanjševalna dražba

dne 20. maja 1906 popoldan ob 3. uri.

Vsak dražitelj bo moral pred pričetkom dražbe položiti 10% vadij kot varščino. — Proračun, obris in stavbeni pogoji so na vpogled pri stavbenem odseku posojilnice.

Stari trg pri Rakeku.

dne 1. maja 1906.

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoludne in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Zahtevajte cenike zastonj _____
_____ in poštnine prosto.

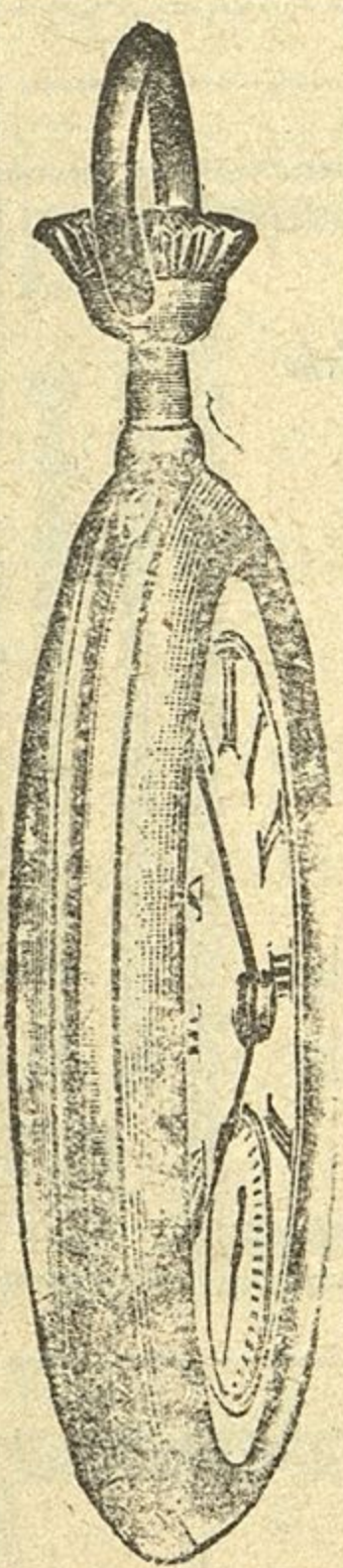
Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

==== **U r a r** ====

in **trgovec zlatnine in srebernine,**
delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

Zarezano strešno opeko

☞ (Falz) ☜

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak
in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

==== **Karol Jelovšek** ====

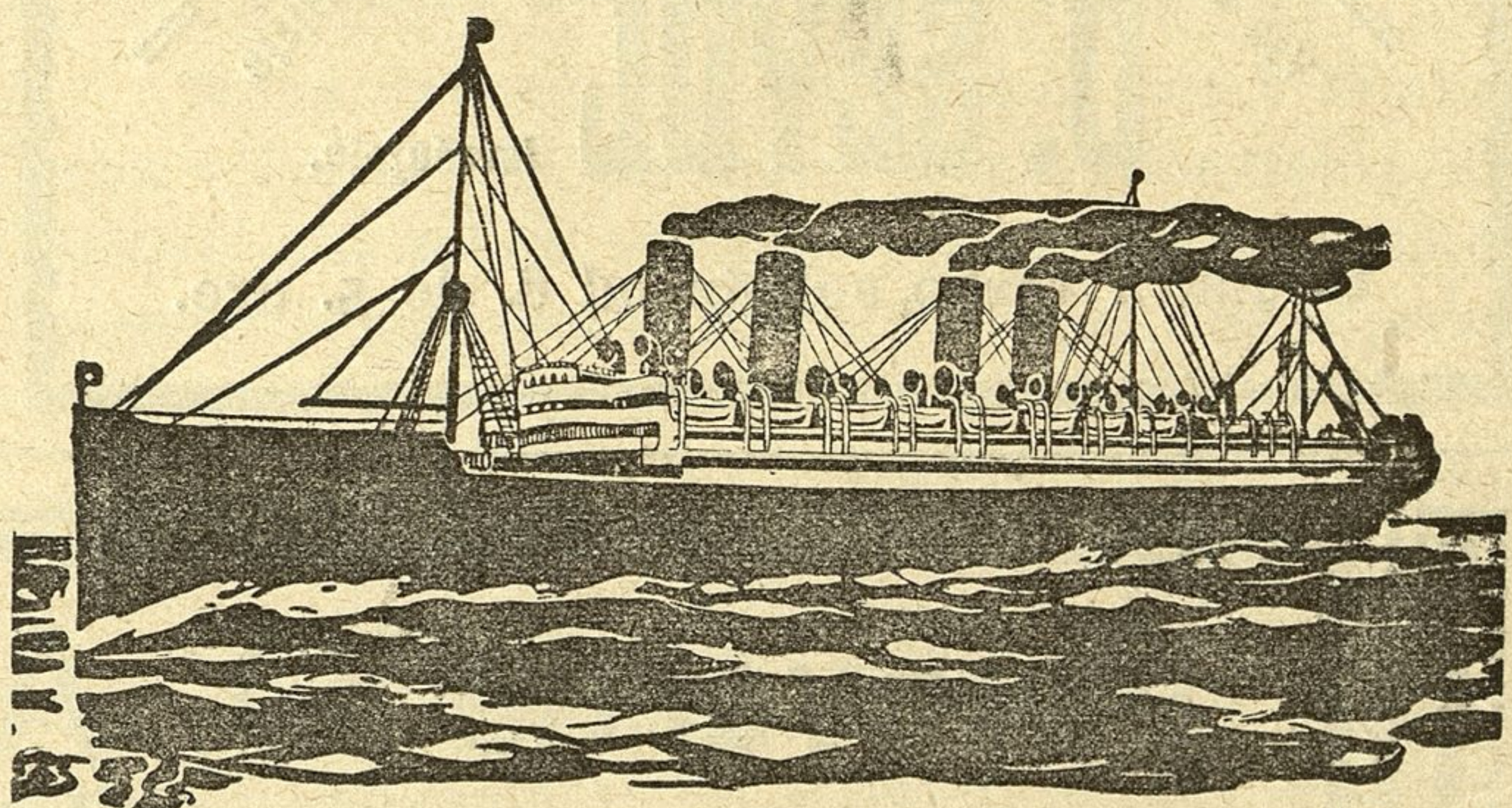
opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

POZORI!

BERITE!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je
s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNA v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“,
„Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike
gori navednega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse
proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU

KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto.
— Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in
brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado,
Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon
in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno
čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale
dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo,
Singapore, v Avstralijo i. t. d.

LJUBLJANA **JOSIP KORDIN** LJUBLJANA
Pred Škofijo 3 Pred Škofijo 3

priporoča

● svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ●

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: rafijevo ličje, travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

V hiši gospe Helene Orešek v Postojni

● zobozdravnik ●

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

Amerik. zob. =
Vsa zobotehnična dela

Amerik. zob. =
se v konces. atejeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsako soboto od 8. do 5. ure.

Iščem štirinajstletnega

vajenca

za svojo trgovino z raznim blagom.

Ponudbe s spričevali

Ivan Tomšič, Ilirska Bistrica.

Notranjci, rabite narodni kolek v korist družbe sv. Cirila in Metoda!

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12.

priporoča svoje izvrstno marčno in na bavarski način varjeno pivo

v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Zaloge na Notranjskem so: v Idriji (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v Št. Petru na Krasu (založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v Prestranku (založnik „Mlekarska zadruga“) in v Žireh (založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

posluje vsak petek od 9. do 12. ure dopoldan

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila po 6 %

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob družih delavnikih.